

- א) עירובין ס"ב: א
- ב) קידושין כ"ה, א ברכות
- ג) מגילה ו' ע"א
- ד) קידושין כ' ב"ק ק"ב
- ה) עירובין ל"ג: א
- ו) ע"א
- ז) ע"א
- ח) ע"א
- ט) ויקרא כ"ה, א ברכות
- י) קידושין ע"ב, א

תורה אור השלם

- 1 אם פסוק תלך את עמי את הדני עמך לא תהיה לו בנשה לא תשימוז עליו נשך: שמואל ב' כד
- 2 כספו לא נתן בנשך ושחור על נקי לא לקח עשה אלה לא ימות לעולם: תהלים טו ה
- 3 טהור עיניו מבראות רע והביט אל עמל לא תוכל לקח תביט בוגדים תחרש בבלע רשע צדיק מנוה:

- 4 ובי ימוך אחיך עמך ונמפר לך לא תעבד בו עבדת עבד: ויקרא כה לו
- 5 ובי תשיג דר גר ותושב עמך ומוך אחיך עמו ונמפר לגר תושב עמך או לעקר משפחתו: ויקרא כה לו
- 6 וקצא מעמך הוא ונבני עמו ושב אל משפחתו ואל אמתו אבותיו ושוב: ויקרא כה לו
- 7 ובי ימוך אחיך ומוך דר עמך ונתן עמו אל משפחתו וקח מאתו נשך ותרביית וקראת מאלהיך וחי אחיך עמך: ויקרא כה לה-לו

גליון הש"ס

גמ' אין הדר נקנה בע"ע: עין צ"ב דף י"ג ע"א ברש"י ד"ה היג וזמנ' שם ד"ה סופי וי"ע עין גיטין דף מ"א ע"א מוס' ד"ה לישא: שם דרביב ובי ימוך: עין לקמן דף ק"א ע"ב מוס' ד"ה מגיד:

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא

כדי חיו. התיירו לו ויותר מכאן אסור מדרבנן דלמא אתי למיסרך: רבינא אמר. מתניתין דקתני מלוין אותן ברבית בתלמוד חכם עסקינן: טעמא מאי אמרו רבנן. רבית נכרי אסור שמא ירגיל הנכרי אכלו וילמד ממעשיו. לא גרסינן דלמא אתי למיסרך: אם

כסף תלוה את עמי. עניי ונכרי בלתי ללוות עמי קודם: עניי ועניי עירך. עניים שהם קרויין וממשפחתך: ענייך קודמין. דכתיב עמך הקרויין לך: עניי עירך קודמין לעניי עיר

אחרת. והנך הוה עמך טפי: וירד עמו ונחיו. רגיל להתקוטט עמו כאלו רשאי לירד לתוך אומנתו של חבירו ולמעט מוזנותיו של חבירו וקשה צניני שימירו חכמים לישאל להנכס ולגמול רעה ועוד דאמר' בכתובות

(דף ג.) עד שמים עשרה שנה מתגלגל אדם עם בנו מכלן ואילך יורד עמו לחיו ומאי יורד לתוך אומנתו איכא פלוגי ליה ולכופו לתורה קאמר:

פלוני כפר. שהלוח ישראל ברבית: מתמוטט. דוק הכי עושה אלה לא ימות הא אם נתן בנשך ימות: הללו

מתמוטטין ועולין והללו כו'. והכי משמע קרא כל עושה אלה לא ימות לעולם כלומר וחס ימות אין מוטמו מוטות עולם אבל הנותן בנשך ימות

לעולם: לדיק גמור אינו בולע ואע"פ שמתמוטט עולה ואינו בולע לעולם: ולא לך אלא לגב. לעיל קאי.

ורישא דבריימא במסכת ערכין (דף ל:) בלא וראה כמה קשה אצקה של שביעית אדם נושא ונותן צפירות שביעית סוף מוכר מטלטליו כו' עד לא באת לידו עד שמוכר עלמו שנאמר

ונמכר לך ולא לך אלא לגר: נמכר לעצודת כוכבים. לחטוב ע"ס ולשאוב מים: אמר מר. השתא מפרש מאי קשיא ליה דקאמר איני יודע מהו: לאו

אורח ארעא. שהוא מתייחד עמה: גמירי דמיני קני. הנקנה בעצד עברי קונה בעצד עברי: דמינא. דיש חילוק בין ההנכר לנכרי לנמכר לישראל: הנהרע. בעצד עברי

הנהמכר לישראל ומה האדון קודם היובל: אינו עובד לו אם הבן ולא אם הבת. שנאמר (שמות כ"ה) ועבדו לעולם ולא לבן: והנמכר לנכרי

ילפינן בקדושין (דף פ"ג:) וחשב עם קונהו ולא עם יורשי קונהו: לניע לה. מוזמק לנוע הוא בעיניה שאם יקלקלו יחד לא יתפאר לגלות הדבר

הלך אסור לקנותו: פריץ לה. ויראה היא להפקיר לו את עצמה: לא הרבי כלבא. לא מגדל כלב שמא תקלקל עמו: לניע לה. ובטוחה שלא יודע: כיון דמסריך סריך מירספא.

להיות נרבעת לו: גר טושב שקיבל עליו שלא לעבוד עבודת כוכבים ואוכל נבילות: אל תקח מאסו כסיב

אלמתי קאי וכי כתיב טר טושב לענין וחי עמך כתיב שאתה מלווה להחיותו: אכל אשה נעשה לו ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

בבא מציעא ע"א

לנכרי שרי וע"ל דבני נח לא הוהירו מן הרבית וההוא גברא דלא קס בצקעת דורא זה לא היה עונש שלא היה שעת מחיית כל המתים ולא נענש זה יותר משאר מתים שלא חיו בזמנה שעה אלא חזיריו זכו בשביל שזוהרו מן הרבית אע"פ שלא נטוו כמו שקיימו אבותינו את התורה אע"פ שלא ניתן להם:

אדם קורא לחבירו רשע יורד עמו לחייו. כתוב בכתובות הגאונים בשם רב לזוק גאון יורד עמו לחייו רשאי לשרוף שליט בתואמו ותימה גדול מנין לו זה:

הא חוינן דלא עבדי הכי ומתמוטטים. וא"ת דלמא משום שאר עבירות הכמוצים בלואו פסוק ושומד על נקי לא לקח וי"ל דפריך לחינן לדיקים גמורים נמי מתמוטטין א"י לר"ע פריך דלרש

בסוף מכות (דף כד. ע"ג) עושה אלה עושה אחת מכל אלה לא ימות: או לעקר זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה. וא"ת למ"ל למכזב בתר עקר משפחת גר דהיינו נכרי כיון דנמכר לעבודת כוכבים א"כ נמכר לנכרי וי"ל

דה"א לעצודת כוכבים של ישראל כיון פסלו של מיכה א"י אי לאו דכתיב משפחת גר ה"א דעקר היינו נכרי אבל לא למך דלטרין משום גאולת קרובים דמגר מושב פניק כ"ס נכרי:

אינו עובד לא את הבן ולא את הבת. אגב צן נקט בת דאפילו נמכר לישראל אינו עובד את הבת: ר"ל תרבי בלבא. משום לוח שפתיים בעלמא לפי שהלך אחריה: שלא נחשדו שראל על החוכר ועל הבמה וגם אין אסור להתייחד:

מכירה וגר תושב האמור לענין רבית איני יודע מהו הוא גר צדק האמור לענין מכירה דכתיב וכו' ימוך אחיך עמך ונמכר לך: ולא לך אלא לגר שנא' לגר ולא לגר צדק אלא לגר תושב שנא' לגר תושב: משפחת גר זה הנכרי כשהוא אומר או לעקר זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה אמר מר ולא לך אלא לגר שנא' לגר למימרא דגר קני עבד עברי ורמיניה: אין הגר נקנה בעבד עברי ואין אשה וגר קונין עבד עברי גר לא נקנה בעבד עברי: ושב אל משפחתו בעינין והא ליכא ואין אשה וגר קונין עבד עברי אשה לאו אורח ארעא גר נמי גמירי דמקני קני דלא מקני לא קני אמר רב נחמן בר יצחק אינו קונה ודינו כישראל אבל קונה ודינו נכרי דתניא: הנהרע והנהמכר לנכרי אינו עובד לא את הבן ולא את הבת אמר מר ואין אשה וגר קונין עבד עברי נימא דלא כרבן שמעון בן גמליאל דתניא אשה קונה את השפחות ואינה קונה את העבדים רבן שמעון בן גמליאל אומר אף קונה את העבדים אפילו תימא רבן שמעון בן גמליאל ולא קשיא כאן בעבד עברי כאן בעבד כנעני עבד עברי צניע לה עבד כנעני פריץ לה אלא הא דתני רב יוסף ארמלתא לא תרבי כלבא ולא תשרי בר בי רב באושפיזא בשלמא בר בי רב צניע לה אלא כלבא כיון דמסריך בה מירתתא אמרי כיון דכי שדיא ליה אומצא מסריך בתרה אמרי אינשי משום אומצא דשרידי ליה הוא דמסריך גר תושב האמור לענין רבית מאי היא דכתיב וכו' ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך אל תקח מאתו נשך ותרביית ויראת מאלהיך וחי אחיך עמך ורמיניה: לויין מהן ומלוין אותן ברבית וכן בגר תושב אמר רב נחמן בר יצחק מי כתיב אל תקח מאתם מאתו כתיב מישראל תנו רבנן אל תקח מאתו נשך ותרביית אבל אתה נעשה לו ערב ערב

אדם קורא לחבירו רשע יורד עמו לחייו. מותר לשלחו ואף למעט פרסמו ולירד לאומנתו (קדושין כ"ה.) ולא לך אלא לגר. בקדושין (כ.) הוא ועבדיו (ל:) כמה קשה אצקה של שביעית, אדם שנושא ונותן צפירות שביעית סוף מוכר את עצמו, שנאמר ונמכר לך ולא לך וגו' שנאמר לגר.

פרשה אחרת היא הסמוכה לנמכר לך ובי תשיג דר גר ותושב עמך וגו' (קדושין כ"ה.) זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה. לחטוב ע"ס ולשאוב מים: אמר מר. השתא מפרש מאי קשיא ליה דקאמר איני יודע מהו: לאו

אורח ארעא. שהוא מתייחד עמה: גמירי דמיני קני. הנקנה בעצד עברי קונה בעצד עברי: דמינא. דיש חילוק בין ההנכר לנכרי לנמכר לישראל: הנהרע. בעצד עברי

הנהמכר לישראל ומה האדון קודם היובל: אינו עובד לו אם הבן ולא אם הבת. שנאמר (שמות כ"ה) ועבדו לעולם ולא לבן: והנמכר לנכרי

ילפינן בקדושין (דף פ"ג:) וחשב עם קונהו ולא עם יורשי קונהו: לניע לה. מוזמק לנוע הוא בעיניה שאם יקלקלו יחד לא יתפאר לגלות הדבר הלך אסור לקנותו: פריץ לה. ויראה היא להפקיר לו את עצמה: לא הרבי כלבא. לא מגדל כלב שמא תקלקל עמו: לניע לה. ובטוחה שלא יודע: כיון דמסריך סריך מירספא.

להיות נרבעת לו: גר טושב שקיבל עליו שלא לעבוד עבודת כוכבים ואוכל נבילות: אל תקח מאסו כסיב

אלמתי קאי וכי כתיב טר טושב לענין וחי עמך כתיב שאתה מלווה להחיותו: אכל אשה נעשה לו ערב ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

ערב. ערבו של לוח כנגד המלוה: ערב

עין משפט

עין משפט גר מצוה

ק"א א מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"א ב מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב ג מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב ד מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב ה מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב ו מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב ז מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב ח מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב ט מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"א מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"ב מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"ג מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"ד מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"ה מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"ו מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"ז מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"ח מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב י"ט מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב כ מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב כ"א מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב כ"ב מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב כ"ג מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א:

ק"ב כ"ד מ"י פ"ה מהלכות מלוה וזה הלכה ב סמוך לארון ק"ב טוש"ע י"ד ס"י קט"ז ע"א: